

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

КУЛЬТУРА ДАВНІХ ЦИВІЛІЗАЦІЙ

Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія
Освітньо-професійна програма	Культурологія
Освітня кваліфікація	Бакалавр культурології
Професійна кваліфікація	Фахівець з аналітики культури та креативних індустрій

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол
засідання кафедри культурології
№ 1 від «1» вересня 2021 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 034 Культурологія Освітня програма: Культурологія Освітній рівень: бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 180/6		Рік навчання – 1 курс
		Семестр - 1 семестр
		Лекції – 44 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) – 46 год.
		Самостійна робота -80 год.
		Консультації - 10 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Возняк Сергій Степанович**

Науковий ступінь: **кандидат філософських наук**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри культурології**

Контактна інформація: моб. тел. 095 6267588

ел. адреса: sergiyvoz@gmail.com

<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-kulturi-i-mistectv>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма навчальної дисципліни «Культура давніх цивілізацій» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «Культурологія». Навчальна дисципліна передбачає опанування студентами системи знань про специфіку давньої культури, формування здатності адекватного сприйняття та інтерпретації смислів давньої культури. Зміст курсу. Окремі блоки лекцій та семінарських занять спрямовані на поглиблене вивчення студентами закономірностей та змісту розвитку наукових знань, міфологічних творів, філософії та релігії як окремих регіонів Близького та далекого Сходу, так і в рамках загальнокультурного процесу. У деяких випадках проводиться вивчення творчості та ідей окремих культурних персоналій (пророків, реформаторів віри, права, філософів), що, дозволяє сформувати навичку різнопланового та масштабного підходу до культурологічних явищ. Програма курсу включає основні розділи: Загальна характеристика становлення давніх цивілізацій. Культура Стародавнього Єгипту. Месопотамська (шумерська, вавилонська) культура. Культура цивілізацій Передньої Азії та Близького Сходу. Культура стародавнього Ірану. Культури стародавньої Індії. Давня китайська культура.

2. Пререквізити

Курс «Культура давніх цивілізацій» є одним з тематичних блоків загальної фахової підготовки бакалавра-культуролога і викладається у I семестрі. Цим курсом (разом з курсами «Первісна культура» та «Культура античності») відкривається історико-

культурний блок дисциплін, які складають кістяк загальнофахової підготовки.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Ознайомити студентів з питаннями походження і розвитку давньої культури; з проблемами становлення ранніх форм цивілізації та розвитку культур давніх цивілізацій. **Завдання курсу:** навчити студентів користуватися джерельною базою духовної культури; працювати з культурологічними текстами (міфологічними, етнографічними, археологічними джерелами); сформуванати навички культурологічного аналізу явищ та витворів стародавньої культури; навчити осмислювати явища духовного життя людства, проблеми формування та виявлення різноманітних сфер духовної культури в їх історико-етногенетичному контексті; сформуванати в студентів глибокі знання основних етапів розвитку давніх цивілізацій, загальних досягнень у галузях міфології, релігії, мистецтва, соціально-політичної ідеології та філософії.

3. Результати навчання (компетентності):

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетенції (ФК):

ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 9. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

ФК 12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації. Здатність до критичного усвідомлення варіативності культурологічних знань та навичок відповідно до завдань та специфіки конкретної ситуації і соціокультурних умов.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН 5. Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН 13. Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

У контексті формування вищезазначених професійних компетентностей студенти мають

- Знати основні поняття і категорії релігійно-етичного, філософського, мистецько-літературного дискурсу давньосхідної культурної парадигми;
- Вміти аналізувати особливості традиційних культур Єгипту, Месопотамії, Палестини, Ірану, Індії, Китаю;
- Розуміти специфіку ментальності давніх цивілізацій, зміст та сенс основних пам'яток давньої літератури, міфології та епосу;
- Знати основні пам'ятки архітектури, образотворчого та ужиткового мистецтва давніх цивілізацій;
- Вміти аналізувати основні поняття і категорії релігійно-етичного, філософського, мистецько-літературного дискурсу давньосхідної культурної парадигми;
- Знати та вміти аналізувати особливості традиційних культур Єгипту, Месопотамії, Палестини, Ірану, Індії, Китаю, специфіку ментальності давніх цивілізацій, зміст та сенс основних пам'яток давньої літератури, міфології та епосу;
- Знати основні пам'ятки архітектури, образотворчого та ужиткового мистецтва давніх цивілізацій.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Семін.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Найдавніші цивілізації Східної півкулі						
Тема 1. Загальна характеристика еволюції культур давніх цивілізацій	19	6	2	10	1	РМГ/4
Тема 2. Культура Стародавньої Месопотамії	23	6	8	8	1	РМГ/6+ Р/4
Тема 3. Культура Стародавнього Єгипту	23	6	8	8	1	ДС/6
Всього за 1 модуль	55	18	18	26	3	/16
Змістовий модуль 2. Культура Близького Сходу та Центральної Азії						
Тема 4. Культура країн Малої Азії	15	2	2	10	1	РМГ/4
Тема 5. Культура Палестини, Сирії та Фінікії	19	4	4	10	1	РМГ/4
Тема 6. Духовна культура	18	4	4	10		РМГ/4

Стародавнього Ірану						
Всього за 2 модуль	56	10	10	30	2	/12
Модульна контрольна робота						МКР/30
Змістовий модуль 3. Цивілізації Південної Азії						
Тема 7. Духовна культура Стародавньої Індії	27	8	8	10	1	РМГ/4
Тема 8. Виникнення і розвиток раннього буддизму: від етико-філософського вчення до релігії	18	2	2	14		ДС/4
Тема 9. Культура Стародавнього Китаю	24	6	8	10		РМГ/4
Всього за 3 модуль	25	16	18	34	1	/12+ Р/4
Модульна контрольна робота						МКР/30
Всього годин / Балів	180	44	46	80	10	/100

*Форма контролю: ДС – дискусія, РМГ – робота в малих групах, МКР– модульна контрольна робота, Р – реферат, або ж аналітичне есе.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Загальна характеристика еволюції культур давніх цивілізацій	10
2.	Культура Стародавньої Месопотамії	8
3.	Культура Стародавнього Єгипту	8
4.	Культура країн Малої Азії	10
5.	Культура Палестини, Сирії та Фінікії	10
6.	Духовна культура Стародавнього Ірану	10
7.	Духовна культура Стародавньої Індії	10
8.	Виникнення і розвиток раннього буддизму: від етико-філософського вчення до релігії	14
9.	Культура Стародавнього Китаю	10
Разом		80

Орієнтовна тематика рефератів та есе:

1. Сутність і загальнокультурне значення “неолітичної революції” за матеріалами сучасних досліджень.
2. Археологічні дослідження культур давніх цивілізацій.
3. Особливості розвитку господарства і соціального ладу ранніх культур Степу (за працями Л.М.Гумільова).
4. Історія відкриття та дослідження найдавніших цивілізацій Месопотамії.
5. Стародавня Месопотамія в творах Геродота.
6. Наукові знання і освіта в складі культури Стародавньої Вавилонії.
7. Соціально-політична культура Стародавньої Месопотамії: від общини до імперії.
8. Сенсожиттєва філософія шумеро-аккадського епосу.

9. Пошуки безсмертя, філософське осмислення невідворотності смерті у “Епосі про Гільгамеша” як вияв світоглядних пошуків людини в культурі Месопотамії.
10. “Висячі сади Семіраміди” – одне з семи “чудес світу” за матеріалами легенд та археологічних досліджень.
11. Історія археологічних досліджень стародавнього Єгипту.
12. Людина у міфології та релігійних віруваннях Давнього Єгипту та Месопотамії (порівняльний аналіз).
13. Таємниці єгипетських пірамід за даними сучасної науки.
14. “Долина царів” як пам’ятка давньої культури Єгипту.
15. Єгипет очима Геродота.
16. “Книга Мертвих” як релігійно-літературна пам’ятка.
17. Розшифровка давньоєгипетської писемності та її загальнокультурне значення.
18. Історія археологічних досліджень культур стародавньої Передньої Азії.
19. “Пісні пісень” як літературно-поетична пам’ятка.
20. Філософсько-світоглядний зміст “Книги Буття”.
21. Людина в релігійних системах Стародавньої Передньої Азії.
22. Звичаєве та сімейне право країн Східного Середземномор’я III-I тис. до н.е.
23. Стародавня Персія очима Геродота.
24. Ахеменідська Персія та скіфи: історія взаємовідносин.
25. Легендарна та історична біографія Будди: проблема міфологізації.
26. Історія розвитку та розповсюдження буддизму.
27. Особливості китайського буддизму.
28. Особливості японського буддизму.
29. Особливості вчення та історії тибетського буддизму (ламаїзму).
30. Характерні особливості розвитку буддистської іконографії.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять студентами є обов’язковими, допускаються пропуски занять з поважних причин (хвороба студента, сімейні обставини тощо).

Теми пропущених занять повинні бути відпрацьовані студентом самостійно і здані викладачу у вигляді індивідуальних завдань. Якщо студент має вагомі причини, що не дозволяють йому систематично відвідувати заняття, він може перейти на вільний графік з дозволу декана факультету.

Політика щодо академічної доброчесності. Підготовані студентом індивідуальні завдання (проблемні завдання, реферати, творчі роботи, есе) мають продемонструвати поглиблене вивчення джерел, змістовність і глибину розкриття теми, творчий підхід і самостійність мислення, оригінальність висновків. За потреби студент може отримати консультацію у викладача у позааудиторний час. Студенти мають дотримуватись етичних норм академічної доброчесності та не допускати обману й академічного плагіату. Під академічним плагіатом розуміється оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (цитування), подання робіт, які є не вашими особистими розробками, копіювання чужих ідей без відповідного цитування.

Політика щодо дедлайнів (крайній термін) та перескладання. Екзамен проводиться в терміни, визначені деканатом у 1-му семестрі. Студентам, що не з’явилися на диференційований залік з поважних причин дозволяється

перескладання в інший термін, встановлений деканатом. Третя й остання спроба складання заліку відбувається за присутності комісії з трьох викладачів, яких визначає деканат, включаючи викладача, який викладав дисципліну.

Методи та засоби діагностики успішності навчання

Поточний контроль, завданням якого є перевірка студентами вивченого матеріалу, визначення ступеня його засвоєння, вироблення навчальних та дослідницьких навичок, формування вміння самостійної роботи з джерелами, літературними, релігійними та філософськими текстами та спроможності їх осмислення і інтерпретації; а також вироблення навичок письмової та усної самопрезентації.

Поточний контроль здійснюється за такими напрямками:

- ✓ контроль за систематичністю та активністю роботи на семінарських заняттях (усне та письмове опитування);
- ✓ контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять (індивідуальні співбесіди);
- ✓ контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді контрольних завдань;
- ✓ контроль за виконанням індивідуального навчально-дослідного завдання для самостійного опрацювання поза рамками аудиторних занять.

Модульний контроль здійснюється у формі написання контрольних робіт. На модульну контрольну роботу виносяться питання, розглянуті під час вивчення змістового модуля на лекціях, семінарах і самостійно.

V. Підсумковий контроль

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1 (поточний контроль) 40 балів									Модульний контроль (МКР 1)	Модуль-ний контроль (МКР 2)	Всього
Змістовний модуль 1			Модуль 2			Модуль 2			30	30	100
16			12			12					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9			
4	6	6	4	4	4	4	4	4			

Максимальна кількість балів,

яку може отримати студент за види навчальних робіт:

Семінарські заняття (за роботу на одному занятті – 4 бали; у тому числі – відповідь на питання – 3 бали, доповнення – 1 бал) – мах 40 бали;

модульна контрольна робота – мах 60 балів.

Критерії оцінювання:

Семінарських занять:

- змістовність, глибина висвітлення проблеми;
- логічна послідовність викладу матеріалу;
- підкріплення викладу конкретними прикладами;
- поєднання теоретичного аналізу та практичних культурних проєктів;
- власна точка зору на проблему;
- засвоєння категоріального апарату;
- опрацювання джерел з теми заняття;
- комплексний підхід до питань курсу,
- культура диспуту,
- активна участь в обговоренні та дискусіях.

Самостійної та індивідуальної роботи (проблемні завдання, реферати, творчі роботи):

- поглиблене вивчення джерел,
- опрацювання категоріального апарату;
- актуальність та складність обраної проблеми;
- змістовність, глибина розкриття теми;
- вміння аргументовано і коректно відстоювати власну позицію,
- творчий підхід, самостійність мислення.

Повне й глибоке змістовне розкриття питань по темі оцінюється 4 балами; достатній рівень розкриття – 3 балами; часткове розкриття – 2 балами; поверхневе й неповне розкриття – 1 балом; якщо зміст теми зовсім не розкрито – 0 балів.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є екзамен, у випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може добрати бали, виконавши певний вид індивідуальних завдань (наприклад, перездати якусь тему, написавши підсумковий реферат, есе тощо). На екзамен виносяться основні питання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Перелік питань до екзамену

1. Джерела вивчення культур давніх цивілізацій.
2. Загальна характеристика історії відкриття давніх цивілізацій Сходу.
3. “Неолітична революція” та її загальнокультурне значення як переходу до становлення ранніх цивілізацій.
4. Сутність та загальна характеристика ранніх цивілізацій Сходу:
5. Сутність функції та структура “східної деспотії”
6. Історико-географічні та господарчі умови розвитку цивілізацій Стародавньої Месопотамії. Основні історичні періоди розвитку цивілізацій Месопотамії.
7. Характеристика писемності і розвитку літератури стародавнього Шумеру і Вавилону.
8. Міф про створення світу (“Енума еліш”).
9. Проблема життя, смерті, безсмертя та влади в “Поемі про Етану”.
10. Вавілонський епос “Поема про Гільгамеша”.

11. Пошуки безсмертя, філософське осмислення невідворотності смерті та “закону життя” у “Епосі про Гільгамеша”.
12. Релігійні культи Стародавньої Месопотамії: загальна характеристика.
13. Культ предків та родичів, уявлення про загробне існування в культурі Стародавньої Месопотамії.
14. Головні боги та герої у міфології Шумеру і Вавілону.
15. Міфічний цикл “Епос про Атрахасиса”: загальна характеристика.
16. Антропологічні міфи Месопотамії
17. Аккадська (авілоно-ассірійська) міфологія. Міфи про Іштар та Мардука.
18. Драматична поезія та культово-обрядові пісні Дворіччя. Лірика Месопотамії.
19. Доля людини, питання справедливості, добродієності та нещастя в “Поємі невинного страдника”.
20. Філософський зміст “Бесіди пана і раба”. Поняття долі.
21. Архітектурні пам’ятки Шумеру, Аккаду і Вавілону:
22. Образотворче мистецтво Месопотамії: загальна характеристика.
23. Система освіти та розвиток наукових знань Стародавнього Дворіччя.
24. Загальна характеристика та основні етапи культурного розвитку Єгипту:
25. Міфологія та релігія Єгипту: міфи про походження та будову світу (космогонія, теологія);
26. Міфологія та релігія Єгипту: зооморфізм релігії та культів;
27. Міфологія та релігія Єгипту: культ Сонця (солярні міфи). Сутність та зміст реформ Ехнатона;
28. Міфологія та релігія Єгипту: календарні міфи та землеробські культи;
29. Міфологія та релігія Єгипту: державний культ божественного фараона;
30. Міфологія та релігія Єгипту: зміст та сутність міфологічного циклу про Ізиду та Озіріса.
31. Антропологічні уявлення в культурі Стародавнього Єгипту:
32. Походження та особливості писемності Стародавнього Єгипту.
33. Історія розшифрування ієрогліфічної писемності Єгипту;
34. Література Єгипту: жанрова і сюжетна різноманітність.
35. Філософські узагальнення проблем життя, смерті, долі та сенсу життя в літературі Стародавнього Єгипту.
36. Архітектура єгипетських пірамід та усипалень.
37. Храмова архітектура Стародавнього Єгипту.
38. Образотворче мистецтво Єгипту: загальна характеристика.
39. Основні культурні центри Єгипту.
40. Історико-географічні умови та періодизація розвитку цивілізацій Малоазійського півострова.
41. Соціально-політична та правова культура хеттів.
42. Релігія та міфологія стародавніх хеттів.
43. Особливості культурного розвитку Сирії і Фінікії. Фінікійська колонізація Середземномор’я.
44. Міфологія та релігія Сирії та Фінікії.
45. Міфологія і релігія Угаріта.
46. Історико-географічні умови розвитку культури Стародавньої Палестини.
47. Завоювання Ханаану європейськими племенами та соціально-політична культура Ізраїльського царства.
48. Міфологія і релігія стародавніх євреїв за Біблією (Старий Заповіт): монотеїзм та креаціонізм релігії Яхве (Книга Буття), людина та її роль у світі;
49. Міфологія і релігія стародавніх євреїв за Біблією (Старий Заповіт): біблійна історія народу Заповіту;
50. Міфологія і релігія стародавніх євреїв за Біблією (Старий Заповіт): моральні заповіді Мойсея та їх загальнокультурне значення.

51. Історико-географічні умови розвитку культури Ассирії та Урарту.
52. Духовна культура Ассирії: загальна характеристика.
53. Соціально-політична і правова культура Урарту.
54. Релігія та мистецтво Урарту.
55. Історично-географічні умови розвитку культури народів Стародавнього Ірану.
56. Соціально-політична культура Стародавньої Персії. Імперія Ахеменідів.
57. Релігійні вірування та культи стародавніх іранців
58. Зороастр (Заратуштра) як пророк та релігійний реформатор і його вчення.
59. “Авеста” як релігійно-культурне літературне джерело: її склад та основний зміст..
60. Загальні риси та специфіка розвитку мистецтва Стародавнього Ірану.
61. Історико-географічні умови розвитку культур Південної Азії.
62. Загальна характеристика духовної культури Мохенджо-Даро і Хараппи: міста, релігія, мистецтво.
63. Вторгнення індоаріїв та їх найдавніша культура, Становлення та соціальний зміст варнового (кастового) ладу.
64. Ранньоведична міфологія: первісний арійський світогляд (вчення про трилоку, дхарму, сансару, карму і мокшу).
65. Ведична міфологія та релігія (становлення загального пантеону богів).
66. «Гімн Пуруші» як антропоморфічна основа міфологічного світогляду;
67. Філософська культура Веданти та Упанішад. Вчення про «брахман» і «Атман».
68. Давньоіндійський епос “Махабхарата”: сюжетний зміст та поетика «Махабхарати».
69. Релігійно-міфологічні та етичні аспекти «Бхагаватгіти» – вчення про належну дію, йогу та йогіна, про знання та доброчинності (гуни).
70. Давньоіндійський епос «Рамаяна».
71. Світогляд, культ і ритуал брахманської релігії. Сутність і зміст «Законів Ману».
72. Виникнення, світоглядний зміст і розвиток джайнізму:
73. Особливості та сутнісний зміст індуїзму). Індуїстський культ.
74. Основні філософські системи (даршани) Індії.
75. Наукове пізнання в культурі Стародавньої Індії:
76. Художня культура Індії:
77. Засновник буддизму : історична і міфічна біографії Будди.
78. Чотири «благородні істини» та етика буддизму.
79. Канон та історія розповсюдження буддизму.
80. Головні напрямки і школи буддизму.
81. Загальна характеристика та історико-географічні умови розвитку давньокитайської цивілізації.
82. Населення і господарство Стародавнього Китаю. Утворення перших держав та їх культура.
83. Міфологія Стародавнього Китаю: уявлення стародавніх китайців про Всесвіт. Космогонічні міфи.
84. Міфологія Стародавнього Китаю: старокитайське “П’ятикнижжя” (“У-цзін”).
85. Міфологія Стародавнього Китаю: вчення про п’ять начал світу та “ці”.
86. Міфологічна релігія Китаю: солярні та астральні божества, “небесний зооморфізм” та обожнення тварин і рослин, віра в духів, потойбічні уявлення і культ предків.
87. Релігійно-філософське вчення Конфуція: небо, духи та суспільне життя в етиці та онтології Конфуція.
88. Соціальна філософія та теорія управління конфуціанства.
89. Розвиток конфуціанської філософії та релігії: вчення Мен-цзі і Сюнь-цзі.
90. Конфуціанське виховання і освіта.
91. Філософія моїзму:
92. Філософія і етика даосизму.
93. Філософська концепція легістів (законників).

94. Образотворче мистецтво Стародавнього Китаю.
95. Писемність і література Китаю: виникнення і розвиток ієрогліфічної писемності Китаю. Книга гір та морів (Шань хай цзін).
96. Писемність і література Китаю: пісенно-поетична творчість XI-VI ст. до н.е.(Ши-цзін).
97. Писемність і література Китаю: філософська проза Китаю (Лунь-юй, Дао Де Дзін, Менци, Чжуанцзи, Люйші чуньцю, Хуайнаньцзи).
98. Писемність і література Китаю: поезія IV-I ст. до н.е. (Цюй Юань, Сун Юй, ханьська ода).
99. Писемність і література Китаю: розвиток історичної прози (Сима Цянь).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

7. Рекомендована література

1. Аляєв Г.Є., Горбань О.В., Мешков В.М. Лекції з релігієзнавства.-К.,1996.
2. Атхарваведа.Избранное. – М.,2006.
3. Біблія. Книги Старого Заповіту (будь-яке видання).
4. Бонгард-Левин Г.М.Древнеиндийская цивилизация, философия, наука, религия.- М.,1980.
5. Буддизм. Словарь. – М.,2002.
6. Бхагаватгіта, як вона є. –Делі, 2020. Або “Литаидус”. В 2-х т.,2002.
7. Геродот. Історія. – К., 2005.
8. Гече Г. Библийские истории. – М.,1990.
9. Голосовкер Я.Э. Логика мифа. – М.,1987.
10. Древнеиндийская философия.- Философское наследие.-М.,1972.
11. Древнекитайская философия: В 2-х томах. - М.,1972-1973.
12. Дхаммапада.-К., 2002.
13. Замаровський В. Сім чудес світу. – К., 1979.
14. Замаровський В. Спочатку був Шумер. – К., 1983.
15. Иллюстрированная история религии. В двух томах (под ред.О.П.Шантеки де ля Соссей. Изд.2. – Т.1-2.-М.,1992.
16. Искусство стран народов мира : энциклопедия.Т.2.-Индийское искусство.- М.,1982.
17. Історія світової культури / за ред. Левчук Л.Т. – К.,1994.
18. Історія світової культури. Культурні Регіони (за ред.Л.Т.Левчук).-К., 1997.
19. Кессиди Ф.Х. От мифа к логосу. – М., 1997.
20. Кочетов А.Н. Буддизм. – М., 2005.
21. Культурология. – Ростов-на-Дону, 1995, С.141-160.
22. Лекції з історії світової та вітчизняної культури /за ред.Яртися А.М.. – Львів, 2004.
23. Линдبلاد Я. Человек: я, ты и первозданный. – М., 1991.
24. Ліндсей Дж. Коротка історія культури. – В 2-х тт. – К., 1995. Т.1.
25. Лосев А.Ф. Диалектика мифа. /Лосев А.Ф. Философия. Мифология. Культура...- М.,1991.- Вступление, Гл.1-3.,6.10-12,14.
26. Малая история искусств (Под ред. Моде Х.). – М., 1978.

27. Махабхарата. Рамаєна. – М., 1969.
28. Мень А. История религии. В поисках пути, истины и жизни. – М., 1991.-Т. II.- Магизм и единобожие.
29. Мифы народов мира . – Энциклопедия в 2-х томах. – М., 2000.
30. Мифи народів світу /Автор-упорядник О.Бондарук. – Львів, 1997.
31. Морозов И. Таинственным путем Гермеса.-Минск – 1994.
32. Немировский А.И. Мифы и легенды древнего Востока. – М., 1994.
33. Ольденбург С.Ф. Культура Индии. – М., 2001.
34. Особа і суспільство. Підручник для 10-го класу. – К., 1997.- С.250-259, 293-301.
35. Парандовський Ян. Міфологія. – К., 2007.
36. Сказки и повести Древнего Египта. – М., 2016.
37. Снисаренко А.Б. Эвпатриды удачи.- Л., 1990.
38. Старостина Ю. Космос в учении Будды // Наука и религия.- 1990. -№ 6.
39. Тахо-Годи А. Анитичная мифология.- М., 1986.
40. Теорія та історія світової і вітчизняної культури. – К., 1993.
41. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Конспект лекцій для студентів усіх форм навчання: Випуск 7. – (Укл. С.О.Кисельов, С.М. Черкасов, І.Федорова та ін.). – К., 1994. – С. 11-19.
42. Тойнбі А. Осягнення історії. – К., 2003.
43. Токарев С.А. Религия в истории народов мира. – М., 2006.
44. Упанішади.- Тт.1-3. – К., 2002.
45. Філософія Стародавнього світу. Читанка з історії філософії. Кн.1 – К., 1992.
46. Фрезер Дж. Золотая ветвь. – М., 2005.
47. Фромм Е. Психологія і дзен-буддизм // Філософська і соціологічна думка, 1992.- № 1,2.
48. Чмихов М.О. Давня культура. – К., 1992.
49. Шицзин. Книга песен и гимнов.-М., 1987.
50. Эпос о Гильгамеше. Пер. Дьяконова И.М. – М., 2001.
51. Эрман В.Г., Мифы древней Индии.- М., 1995.
52. Юань Кэ. Мифы древнего Китая. - М., 2005.
53. Возняк С.С. Боговиправдання та відповідальність за зло в античній культурі // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2019 – № 13 (397). – С. 143-149.
54. Возняк С.С. Категорії «матерія» і «форма» як детермінанти діяльності у філософії Аристотеля // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2019 – № 12 (396). – С. 64–69.
55. Возняк С.С. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Культура Античності». – Луцьк: Вежа-Друк, 2016. – 42 с.
56. Возняк С., Сичевська-Возняк О. Генезис проблеми теодицеї у філософській спадщині давніх цивілізацій // Філософські пошуки, вип.. 1 (11) / 2020. Філософські та культурологічні дослідження. – Львів: ННВК «АТБ», 2020. – С. 20-30.

Інтернет – забезпечення курсу

1. http://chitalka.info/gumaniratni_nauki.html
2. <http://www.info-library.com.ua>
3. <http://viem.ahhhh.ua/load>
4. <http://www.studentbooks.com.ua/>
5. <http://books.br.com.ua/>
6. <http://www.bookshop.ua/Asp/annot.asp>

7. <http://www.kiev-kniga.com/category>
8. <http://www.kulture.tk/>
9. <http://knygy.com.ua/index.php>
10. <http://textbooks.net.ua/content/view>
11. <http://textbooks.net.ua/content/view>
12. <http://diplomna5.com/item>
13. <http://kneu.net.ua/index.php>
14. http://chtei-knteu.cv.ua/biblio/biblio_ukr/gyma.html
15. <http://ucozscript.at.ua/news>
16. <http://www.kiev-kniga.com/index.php>
17. <http://www.textbooks.net.ua/content/view>
18. <http://www.ns2000.com.ua/gum/>
19. http://kultura.ho.ua/bib_sofia_kf.htm
20. <http://ukrsites.com.ua/AK-sr.ksu.edu.ua>
21. http://agro-ep.at.ua/load/kulturologija/kulturologija_gricenko